NATIONAL INSTITUTE OF EDUCATION (NIE)

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization
국제연합
교육과학문화기구

Asia-Pacific Centre of
Education for International Understanding
under the auspices of UNESCO
유네스코 아시아태평양 국제이해교육원

ការបញ្ចូលខ្លឹមសារការអប់រំភាពជាពលរដ្ឋសកល ក្នុងកិច្ចតែងការបង្រៀន

GCC in Cambodia

August 01, 2024

រៀបចំដោយ គ្រូឧទ្ទេសនៃមជ្ឈមណ្ឌលការអប់រំភាពជាពលរដ្ឋសកលនៅកម្ពុជា
សិក្ខាសាលាសម្រាប់គរុនិស្សិតភាសាបារាំងនៃវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ

តើអ្វីជាការអប់រំភាពជាពលរដ្ឋសកល ?

❖ **What is GCED? តើអ្វីជាការអប់រំភាពជាពលរដ្ឋសកល ?**

ការអប់រំភាពជាពលរដ្ឋសកល ជាវិធីសាស្ត្រមួយរបស់អង្គការ UNESCO ដើម្បីជម្នះឧបសគ្គ និងបញ្ហាប្រឈមនានា នៅលើផ្លូវឆ្ពោះទៅរកសន្តិភាព (Peace) និងនិរន្តរភាព (Sustainable) ពិភពលោក។

❖ **បញ្ញត្តិគោលនៃការអប់រំភាពជាពលរដ្ឋសកល**

ពុទ្ធិ (Cognitive):

ដើម្បីទទួលបានចំណេះដឹង ការយល់ដឹង និងការត្រិះរិះពិចារណាអំពីបញ្ហាសកល តំបន់ ថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់មូលដ្ឋាន និងការផ្សារភ្ជាប់គ្នាទៅវិញទៅមក និងភាពអាស្រ័យគ្នាទៅវិញទៅមកនៃប្រទេស និងប្រជាជនផ្សេងៗគ្នា។

ចិត្ត-សង្គម (Socio-emotional):

ដើម្បីឱ្យមានអារម្មណ៍នៃភាពជាកម្មសិទ្ធិរបស់មនុស្សទូទៅ តម្លៃរួម និងទំនួលខុសត្រូវ ការយល់ចិត្ត សាមគ្គីភាព និងការគោរពចំពោះភាពខុសគ្នា និងភាពចម្រុះ។

ឥរិយាបថ (Behavioural):

ដើម្បីធ្វើសកម្មភាពប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងទំនួលខុសត្រូវនៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន ថ្នាក់ជាតិ និងពិភពលោក ដើម្បីពិភពលោកកាន់តែមានសន្តិភាព និងនិរន្តរភាព។

Source: Global Citizenship Education: Topics and Learning Objectives (UNESCO, 2015)

តើខ្លឹមសារការអប់រំភាពជាពលរដ្ឋសកលមានចំណុចគោលអ្វីខ្លះ?

ប្រធានបទទី១៖ ប្រព័ន្ធ និងរចនាសម្ព័ន្ធថ្នាក់មូលដ្ឋាន ជាតិ និងសកល

ប្រធានបទទី២៖ បញ្ហាដែលប៉ះពាល់ទៅដល់អន្តរកម្ម និងទំនាក់ទំនងរបស់សហគមន៍នៅក្នុងកម្រិតមូលដ្ឋាន ជាតិ និងអន្តរជាតិ

ប្រធានបទទី៣៖ ប្រព័ន្ធអំណាចនៃការគ្រប់គ្រងរដ្ឋ

ប្រធានបទទី៤៖ កម្រិតផ្សេងៗគ្នានៃអត្តសញ្ញាណកម្មបុគ្គល

ប្រធានបទទី៥៖ សហគមន៍មនុស្ស និងទំនាក់ទំនងរវាងសហគមន៍ទាំងនោះ

ប្រធានបទទី៦៖ ការគោរពចំពោះភាពចម្រុះ និងភាពខុសគ្នា

ប្រធានបទទី៧៖ សកម្មភាពដែលធ្វើដោយបុគ្គល និងសមូហភាព

ប្រធានបទទី៨៖ ឥរិយាបថទទួលខុសត្រូវប្រកបដោយសីលធម៌

ប្រធានបទទី៩៖ ការចូលរួមសកម្មភាពនានារបស់សង្គម

សន្តិភាព

និរន្តរភាព

និរន្តភាពបរិស្ថាន

និរន្តភាពសេដ្ឋកិច្ច

យុត្តិធម៌សង្គម

តើបញ្ញត្តគោលនៃការអប់រំភាពសកលមានអ្វីខ្លះ?

ពុទ្ធិ (Cognitive):

ដើម្បីទទួលបានចំណេះដឹង ការយល់ដឹង និងការត្រិះរិះពិចារណាអំពីបញ្ហាសកល តំបន់ ថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់មូលដ្ឋាន និងការផ្សារភ្ជាប់គ្នាទៅវិញទៅមក និងភាពអាស្រ័យគ្នាទៅវិញទៅមកនៃប្រទេស និងប្រជាជនផ្សេងៗគ្នា។

ចិត្ត-សង្គម(Socio-emotional):

ដើម្បីឱ្យមានអារម្មណ៍នៃភាពជាកម្មសិទ្ធិរបស់មនុស្សទូទៅ តម្លៃរួម និងទំនួលខុសត្រូវ ការយល់ចិត្ត សាមគ្គីភាព និងការគោរពចំពោះភាពខុសគ្នា និងភាពចម្រុះ។

ឥរិយាបថ (Behavioural):

ដើម្បីធ្វើសកម្មភាពប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងទំនួលខុសត្រូវនៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន ថ្នាក់ជាតិ និងពិភពលោក ដើម្បីពិភពលោកកាន់តែមានសន្តិភាព និងនិរន្តរភាព។

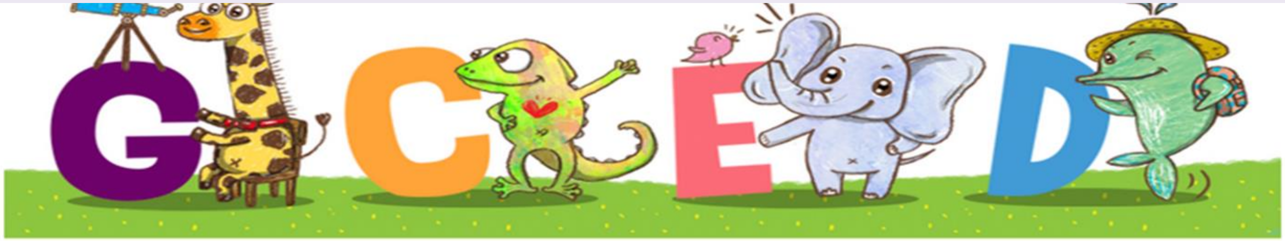

តើយើងត្រូវបញ្ចូលខ្លឹមសារការអប់រំភាពជាពលរដ្ឋសកលក្នុងកិច្ចតែងការបង្រៀនយ៉ាងដូចម្ដេច?

១. អាចបញ្ចូលបាននៅគ្រប់ជំហាននៃកិច្ចតែងការបង្រៀន
២. អាចបញ្ចូលទៅតាមខ្លឹមសារមេរៀន ដោយគ្រាន់តែបន្ថែមនូវខ្លឹមសារនៃការអប់រំភាពជាពលរដ្ឋសកលដែលនាំឲ្យសិស្សប្តូរឥរិយាបថជាវិជ្ជមាន
៣. អាចបញ្ចូលខ្លឹមសារការអប់រំភាពជាពលរដ្ឋសកលទាក់ទងនឹងព្រឹត្តការថ្មីៗ បន្ថែមលើកខ្លឹមសារមេរៀនដែលនាំឲ្យសិស្សប្តូរឥរិយាបថជាវិជ្ជមាន

ក្នុងកិច្ចតែងការសូមសរសេរ "បញ្ជ្រាប GCED" វត្ថុបំណងនៃការបញ្ជ្រាប ខ្លឹមសារ ឬសកម្មភាពបញ្ជ្រាប និងបញ្ជាក់ពីទំនាក់ទំនងនៃខ្លឹមសារបញ្ជ្រាបនឹងប្រធានបទណាមួយក្នុងប្រធានបទទាំង៩ ត្រង់កន្លែងដែលត្រូវបញ្ជ្រាប GCED។

ឧទាហរណ៍៖ បញ្ជ្រាប GCED ដើម្បីឲ្យសិស្សយល់ដឹងពីការរស់នៅចំរុះជាតិសាសន៍ លុបបំបាត់ការរើសអើងសាសនា។ សកម្មភាព៖ គ្រូនិទានរឿងពីគូស្នេហ៍មួយគូរវាងបុរសជនជាតិខ្មែរ និងនារីខ្មែរអ៊ីស្លាម (ដាក់សាច់រឿងចូល)។ ខ្លឹមសារទាក់ទងនឹងប្រធានបទទី២ និងទី៦។

សកម្មភាពក្រុមតាមសាលាគរុកោសល្យ

១. សាលាគរុកោសល្យនីមួយៗ ត្រូវរៀបចំកិច្ចតែងការបង្រៀនមួយដែលបញ្ចូលខ្លឹមសារ ការអប់រំភាពជាពលរដ្ឋសកល

២. បទបង្ហាញតាមក្រុមត្រូវធ្វើនៅថ្ងៃបន្ទាប់